Lietas Nr. C24146613
Lietas arhīva Nr. C-1466-13/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2013.gada 4.decembrī

Ogres rajona tiesa

tiesnesis A.Naglis rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Ātrais kredīts" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 26.augustā Ogres rajona tiesā saņemts SIA „Ātrais kredīts" (turpmāk – prasītāja) maza apmēra prasībaspieteikumspret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 2.jūnijā atbildētājs prasītājas mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildījis reģistrācijas formu, apliecinājis, ka piekrīt Kredītlīguma noteikumiem, apstiprinājis reģistrāciju un no sava konta uz prasītājas kontu veicis reģistrācijas maksājumu Ls 0,01 apmērā. Atbildētājs izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprinājis, saņēmis no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. Prasītāja pārskaitījusi pieprasīto kredītu Ls 40 uz atbildētāja norādīto bankas kontu. Atbildētājs veicis 3 kredīta atmaksas termiņa pagarinājumus. Pēdējais pagarinājums veikts 2011.gada 12.augustā, veicot kredīta procentu iemaksu Ls 8,00 apmērā, pagarinot kredīta atmaksas termiņu par 28 dienām, tas ir, līdz 2011.gada 9.septembrim.

Kredīts noteiktajā termiņā netika atmaksāts.

Norādīts, ka prasītāja atbildētājam nosūtījusi vairākus atgādinājumus, paziņojumus, brīdinājumus uz norādīto elektroniskā pasta adresi. Atbildētājs nav paziņojis prasītājai par adrešu maiņu, nav reaģējis uz prasītājas nosūtītajiem brīdinājumiem, nav atmaksājis aizdevumu norādītajā termiņā, kā arī nav centies vienoties ar prasītāju par citiem atmaksas termiņiem. Līdz ar to prasītāja saskaņā ar Noteikumu 6.1. punktu uzsākusi aprēķināt līgumsodu 2% apmērā no laikā neapmaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu, kopā par 705 dienām.

Atbildētāja pienākums ir maksāt arī nolīgto kredīta procentu summu par kredīta izmantošanu. Prasītāja ar atbildētāju vienojušies, ka kredīta procentu summa par kredīta pamatsummas lietošanu ir Ls 8 par 28 dienām par kredīta termiņu 733 dienām. Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja kredīta procentu summu Ls 37,12 apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1587., 1588., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1779., 1843., 1934., 1943., 1946.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītājas labā parādu Ls 335,25 apmērā, kas sastāv no kredīta parāda Ls 37,12, kredīta procentu summas Ls 37,12, līgumsoda Ls 255,76 un zaudējumiem Ls 5,25 apmērā, kā arī lūdz piedzīt samaksāto valsts nodevu Ls 50,29 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, un noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% dienā no neatmaksātās kredīta summas Ls 37,12, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi.

2013.gada 30.augustā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Pēc prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanas atbildētājs tiesai nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis. Atbildētājs tiesas nosūtītos dokumentus- prasības pieteikumu un paskaidrojuma veidlapu saņēmis 2013.gada 04.septembrī. Nelūdza uzklausīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2013.gada 1.oktobrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2013.gada 4.decembrī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgtslīgumsuzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties nolīguma, kaut arī otrai atlīdzinot zaudējumus.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā nav strīda par to, ka starp pusēm pastāvēja līgumattiecības, prasītāja pierādījusi, ka pušu starpā attālināti noticis tiesisks darījums - noslēgts kredīta līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs saņēmis no prasītājas aizdevumu Ls 40 ar procentu summu Ls 8 un kredīta atmaksas termiņu līdz 2011.gada 17.jūnijam (pagarināts līdz 09.09.2011.).

Prasītāja lūdz piedzīt pamatparādu Ls 37,12 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Kredīta līguma noteikumu 3.punktā noteikts, lai saņemtu no prasītāja kredītu, kredīta ņēmējam ir jāveic sekojošas darbības: reģistrācijas formā jānorāda savi dati atbilstoši noteikumiem un iepazīšanās ar līgumu, jāapliecina, ka kredīta ņēmējs ir iepazinies un piekrīt kredītlīguma vispārīgajiem noteikumiem. Atbilstoši 3.1.1.3.punktam ir jāapstiprina reģistrācija un jāveic reģistrācijas maksājums, ko drīkst veikt tikai no kredīta ņēmēja personīgā konta, kurā vēlas saņemt kredītu.

Kredīta līguma noteikumu 3.1.1.4.punktā paredzēts, ka klients, veicot reģistrācijas maksājumu, apstiprina reģistrāciju. Pēc reģistrācijas kredīta ņēmējs izvēlās kredīta nosacījumus, atzīmējot vēlamos kredīta nosacījumus prasītāja interneta mājas lapā vai nosūtot tos prasītājam īsziņas veida (Kredīta noteikumu 4.1.punkts).

Atbilstoši Kredīta līguma noteikumu 2.1.punktam, aizņēmējam atbildētājam bija pienākums savlaicīgi samaksāt kredīta maksājumus.

Kredīta līguma noteikumu 2.7.2.punktā puses ir pielīgušas, ka kredīta ņēmējs, noslēdzot kredīta līgumu, ir tiesīgs izmantot pakalpojumus kreditora elektroniskajos kanālos. Puses vienojas, ka visas kredīta ņēmēja darbības un apstiprinājumi, kas veikti, izmantojot identitātes apliecināšanas līdzekļus, ir pielīdzināmi darījumiem, kas noslēgti rakstveidā, un tiem ir tādas pašas tiesiskās sekas kā rakstītajiem dokumentiem, kas apstiprināti ar kredīta ņēmēja vai pušu parakstiem.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

SIA „Ātrais kredīts" savas uzņemtās saistības ir izpildījusi, savukārt atbildētājs savas saistības nav pildījis godprātīgi, sakarā ar ko /pers. B/ ir izveidojies parāds Ls 37,12 apmērā.

Prasītāja vairākas reizes brīdinājusi atbildētāju par nepieciešamību samaksāt parādu, nosūtot elektroniskā pasta ziņojumus.

Parādu atbildētājs nav samaksājis.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 37,12 apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt līgumiskos procentus Ls 37,12 apmērā.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Prasītāja aprēķinājusi procentus par kredīta izmantošanu Ls 209,44 par laika periodu no 2011.gada 12.augusta līdz 2013.gada 14.augustam, ko samazināja līdz neatmaksātā aizdevuma pamatsummai Ls 37,12.

Ņemot vērā, ka tiesa ir konstatējusi, ka saistība, kas izriet no noslēgtā kredīta līguma, atbildētājai ir saistoša, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt arī procentus, tādēļ no atbildētājas prasītājas labā piedzenami līgumiskie procenti prasītājas norādītajā apmērā - Ls 37,12.

Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu Ls 255,76 apmērā.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā

bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus.

Kredīta noteikumu 6.3.punkts noteic, ka, ja kredīta ņēmējs savlaicīgi neatmaksā kredītu vai tā daļu un/vai kredīta maksājumu kavē ilgāk nekā trīsdesmit kalendārās dienas no kredīta vai tā daļas atmaksas dienas, kredīta ņēmējs papildus maksā kreditoram līgumsodu Ls 20,00 apmērā.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa noteic, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts atzīst par netaisnīgiem līguma noteikumus, kuri uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Civillikuma 1717.pants neierobežo līgumsoda apmēru un Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu, jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (*skat. Senāta 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr. SKC-212).*

Izvērtējot pušu noslēgtā kredīta līguma nosacījumus un ņemot vērā, ka puses slēgušas distances līgumu, tiesa atzīst, ka atbildētāja tiesības uz līguma punktu par līgumsodu apspriešanu bija ierobežotas un atbildētājam nebija iespēja ietekmēt šī līguma nosacījumu saturu attiecībā uz līgumsodu.

Tiesa konstatē, ka aprēķinātais līgumsods ir lielāks par parāda pamatsummu, tādēļ prasība piedzīt līgumsodu Ls 255,76 ir pretrunā ar Civillikuma 1.pantā deklarēto labas ticības principu, ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem un atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma daļēji, tādēļ no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods, nepārsniedzot parāda pamatsummu Ls 37,12.

Prasītāja lūdz piedzīt zaudējumus Ls 5,25 apmērā.

No lietas materiāliem izriet, ka ar 2013.gada 2.jūlija lēmumu SIA „Ātrais kredīts" pieteikums par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret /pers. B/ atstāts bez izskatīšanas (lietas 25.lapa).

Tiesa uzskata prasījumu par zaudējumu Ls 5,25 piedziņu par nepamatotu, jo tā ir samaksa par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.^{6} panta trešo daļu, lēmums par pieteikuma par saistības piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā atstāšanu bez izskatīšanas nav šķērslis prasības celšanai prasības tiesvedības kārtībā. Šajos gadījumos samaksātā valsts nodeva tiek ieskaitīta. Šajos gadījumos samaksāto valsts nodevu atmaksā vai tā tiek ieskaitīta, ja prasību ceļ prasības tiesvedības kārtībā (Civilprocesa likuma redakcija, kas bija spēkā līdz 2011.gada 29.septembrim). Minētā procesuālo tiesību norma nav tulkojama plašāk, līdz ar to ir secināms, ka šajā gadījumā likumdevējs nav paredzējis iespēju prasītājai saņemt arī ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu atmaksu. Kārtību, kādā kreditors izvēlas savu aizskarto interešu aizstāvību, proti, sniedz pieteikumu vispārējā prasības tiesvedības kārtībā vai izvēlas izmantot Civilprocesa likumā paredzēto īpašo - paātrinātu kārtību saistību izpildīšanai, šajā gadījumā izmantojot saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, ir prasītāja izvēle, taču jārēķinās, ka izdevumi, kas saistīti ar lietas izskatīšanu brīdinājuma kārtībā, netiek atmaksāti.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata prasību daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu Ls 5,25 apmērā piedziņu par noraidāmu.

Prasītāja lūdz noteikt tiesības saņemt sešus procentus gadā no parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam – procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem

Tiesa uzskata, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantā noteiktajam, prasība šajā daļā ir apmierināma prasītājas norādītajā apmērā, nosakot prasītājas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus gadā no pamatparāda summas Ls 37,12.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētājas /pers. B/ piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva Ls 50 apmērā (daļa no prasītājas samaksātās nodevas), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 apmērā.

Civilprocesa likuma 204.^{1} pants noteic, ka,taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 96., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasībuapmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/,par labu SIA „Ātrais kredīts", reģistrācijas nr.40103183139, juridiskā adrese: Brīvības iela 58-1, Jēkabpils, pamatparādu Ls 37,12, līgumiskos procentus Ls 37,12 par laika periodu no 2011.gada 12.augusta līdz 2013.gada 14.augustam, līgumsodu Ls 37,12 un tiesas izdevumus Ls 53,30, kopā 164,66 (viens simts sešdesmit četri lati un 66 santīmi), samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: SIA „Ātrais kredīts", konts LV41HABA0551021740568, saņēmēja banka: AS „Swedbank", iemaksas mērķis: norādāmi dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Atzīt SIA „Ātrais kredīts", reģistrācijas nr.40103183139, tiesības par laika posmu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% (sešus procentus) gadā no parāda pamatsummas, t.i., Ls 37,12 apmērā, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu Ls 5,25 piedziņu un līgumsoda Ls 218,64 apmērā piedziņu.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā, kasācijas sūdzību iesniedzot Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis A.Naglis